

Persbericht

PERS-2002-290

Den Haag, 12 december 2002

Wijzigingen in de belastingheffing met ingang van 1 januari 2003

1	Inkomstenbelasting 2003	4
1.1	Tarieven	4
1.1.1	Tarief Box 1 (belastbaar inkomen uit werk en woning)	4
1.1.2	Tarief Box 2 (belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang)	5
1.1.3	Tarief Box 3 (belastbaar inkomen uit sparen en beleggen)	5
1.2	Heffingskortingen	5
1.2.1	Bedragen heffingskortingen	5
1.2.2	Algemene heffingskorting	5
1.2.3	Arbeidskorting	6
1.2.4	Kinderkorting	6
1.2.5	Aanvullende kinderkorting	6
1.2.6	Combinatiekorting	6
1.2.7	Alleenstaande-ouderkorting	6
1.2.8	Aanvullende alleenstaande-ouderkorting	6
1.2.9	Jonggehandicaptenkorting	7
1.2.10	Ouderenkorting	7
1.2.11	Aanvullende ouderenkorting	7
1.2.12	Toetrederskorting	7
1.2.13	Overgangsrecht invorderingsvrijstelling	7
1.2.14	Korting voor maatschappelijke beleggingen	7
1.2.15	Korting voor beleggingen in durfkapitaal	7
1.3	Aanslaggrens voor de inkomstenbelasting	8
1.4	Teruggaafgrens loonbelasting en premie volksverzekeringen (T-biljet)	8
1.5	Werknemersaftrek	8
1.5.1	Fietsaftrek	8
1.5.2	Reisaf trek	8
1.5.3	Zeedagenaftrek	9
1.6	Eigenwoningforfait	9
1.7	Bijtelling privé-gebruik auto van de zaak	9
1.8	Kinderopvang	10
1.9.	Buitengewone uitgaven in verband met ziekte, invaliditeit, overlijden, arbeidsongeschiktheid, chronische ziekte, ouderdom en adoptie	12
1.9.1	Drempels buitengewone uitgaven	12
1.9.2	Kleding en beddengoed	12
1.9.3	Reiskosten ziekenbezoek	12
1.9.4	Uitgaven wegens arbeidsongeschiktheid of chronische ziekte	12
1.9.5	Uitgaven wegens ouderdom	12
1.9.6	Uitgaven wegens chronische ziekte van kinderen	13
1.9.7	Uitgaven wegens ziekte; component ziektekosten in eigen bijdrage Awbz	13
1.10	Aftrek levensonderhoud voor kinderen	13
1.11	Weekenduitgaven gehandicapte kinderen	13
1.12	Scholingsuitgaven	14
1.13	Kapitaalverzekering eigen woning	14
1.14	Herstelmogelijkheid keuze kapitaalverzekeringen	14
1.15	Uitgaven voor inkomensvoorzieningen: lijfrente en andere premies	14
1.16	Kamerverhuurvrijstelling	14
1.17	Giftenaftrek	15
1.18	Willekeurige afschrijvingen	15

1.19	Investeringsaftrek	15
1.19.1	Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek	15
1.19.2	Energie-investeringsaftrek	15
1.19.3	Milieu-investeringsaftrek	16
1.19.4	Filminvesteringsaftrek	16
1.19.5	Desinvesteringsbijtelling	16
1.20	Scholingsaftrek	16
1.21	Urencriterium zwangere ondernemers	16
1.22	Ondernemersaftrek	17
1.22.1	Zelfstandigenaftrek	17
1.22.2	Aftrek speur- en ontwikkelingswerk	17
1.22.3	Meewerkaftrek	17
1.22.4	Stakingsaftrek	17
1.23	Oudedagsreserve	18
1.24	Extra lijfrentepremie-aftrek bij stakende ondernemers	18
1.25	Box 3	18
1.25.1	Heffingvrij vermogen	18
1.25.2	Kindertoeslag	18
1.25.3	Ouderentoeslag	19
1.25.4	Vrijstelling maatschappelijke beleggingen	19
1.25.5	Vrijstelling beleggingen in durfkapitaal	19
1.25.6	Kapitaaluitkering uit levensverzekering; overgangsrecht	19
1.25.7	Schulden	19
2	Loonbelasting 2003	20
2.1	Vergoedingen	20
2.2	Meerijregeling	20
2.3	Werknemersspaarregelingen	20
2.4	Feestdagenregeling	20
2.5	Computers en bijbehorende apparatuur	20
2.6	Vrijwilligers	20
3	Rechten van successie, van schenking en overgang 2003	21
3.1	Vrijstellingen successierecht	21
3.2	Vrijstellingen schenkingsrecht	22
3.2.1	Bedrijfsopvolging	22
3.3	Tarief successie en schenking	23
4	Afdrachtvermindering loonbelasting 2003	25
4.1	Afdrachtvermindering lage lonen	25
4.2	Afdrachtvermindering langdurig werklozen	25
4.3	Afdrachtvermindering onderwijs	25
4.4	Afdrachtvermindering scholing non-profit	25
4.5	Afdrachtvermindering kinderopvang	25
4.6	Afdrachtvermindering betaald ouderschapsverlof	26
4.7	Afdrachtvermindering arbo non-profit	26
4.8	Afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk	26
5.	Belastingen op milieugrondslag	27
5.1	Belasting op grondwater	27
5.2	Belasting op leidingwater	27
5.3	Belasting op afvalstoffen	27
5.4	Belasting op brandstoffen	27
5.5	Regulerende energiebelasting	27
5.6	Energiepremieregeling (EPR)	28

6	Autobelastingen	29
6.1.	Beëindiging regelingen tot stimulering schone en zuinige auto's	29
6.2	Aanpassing accijnzen op motorbrandstoffen	29
6.3	Eurovignet	29
7	Overige	30
7.1	Omzetbelasting; diverse tariefmaatregelen	30
7.1.1	Herstellen van medische hulpmiddelen	30
7.1.2	Ballonvaart en ziekenvervoer door de lucht	30
7.1.3	Prestaties aan binnenschippers	30
7.2	Fietsregeling in de omzetbelasting	30
7.3	BTW-compensatiefonds	30
7.4	Verhoging accijns op gedistilleerde dranken	30
7.5	Duurzame ondernemingsaftrek (DOA)	30
7.6	Overdrachtsbelasting woningcorporaties	31
7.7	Regio-indeling Belastingdienst	31

Op dinsdag 10 december 2002 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het afsluitende pakket aan voorgestelde wijzigingen in de belastingwetgeving voor het komende jaar. In dit persbericht geeft het ministerie van Financiën een overzicht van de belangrijkste cijfermatige wijzigingen in de rijksbelastingen per 1 januari 2003.

De inflatiecorrectie voor 2003 leidt tot een bijstelling van de daarvoor in aanmerking komende bedragen met 3,6%. In de tekst zijn tussen haakjes de bedragen vermeld zoals die gelden voor 2002.

1 Inkomstenbelasting 2003

1.1 Tarieven

1.1.1 Tarief Box 1 (belastbaar inkomen uit werk en woning)

2003 voor personen jonger dan 65 jaar:

Belastbaar inkomen meer dan	doch niet meer dan	belastingtarief	tarief premie volksverzekeringen	totaal tarief	heffing over totaal van de schijven
-	€ 15.883	1,70%	31,20%	32,90%	€ 5.225
€ 15.883	28.850	7,20%	31,20%	38,40%	10.204
28.850	49.464	42 %		42 %	18.861
49.464		52 %		52 %	

2002 voor personen jonger dan 65 jaar:

Belastbaar inkomen meer dan	doch niet meer dan	belastingtarief	tarief premie volksverzekeringen	totaal tarief	heffing over totaal van de schijven
-	€ 15.331	2,95%	29,40%	32,35%	€ 4.959
€ 15.331	27.847	8,45%	29,40%	37,85%	9.696
27.847	47.745	42 %		42 %	18.053
47.745		52 %		52 %	

2003 voor personen van 65 jaar en ouder:

Belastbaar inkomen meer dan	doch niet meer dan	belastingtarief	tarief premie volksverzekeringen	totaal tarief	heffing over totaal van de schijven
-	€ 15.883	1,70%	13,30%	15,00%	€ 2.382
€ 15.883	28.850	7,20%	13,30%	20,50%	5.040
28.850	49.464	42 %		42 %	13.697
49.464		52 %		52 %	

2002 voor personen van 65 jaar en ouder:

Belastbaar inkomen meer dan	doch niet meer dan	belastingtarief	tarief premie volksverzekeringen	totaal tarief	heffing over totaal van de schijven
-	€ 15.331	2,95%	11,50%	14,45%	€ 2.215
€ 15.331	27.847	8,45%	11,50%	19,95%	4.711
27.847	47.745	42 %		42 %	13.068
47.745		52 %		52 %	

Premiepercentages volksverzekeringen:

AOW 17,90%
ANW 1,25%
AWBZ 12,05%

Totaal 31,20%

1.1.2 Tarief Box 2 (belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang)

De belasting op het belastbare inkomen uit aanmerkelijk belang bedraagt 25%.

1.1.3 Tarief Box 3 (belastbaar inkomen uit sparen en beleggen)

De belasting op het belastbare inkomen uit sparen en beleggen bedraagt 30%.

1.2 Heffingskortingen

1.2.1 Bedragen heffingskortingen

Heffingskorting	personen jonger dan 65 jaar		personen van 65 jaar en ouder	
	2003	2002	2003	2002
Algemene heffingskorting	€ 1.766	€ 1.647	€ 806	€ 737
Arbeidskorting (maximaal)				
- tot 57 jaar	1.104	949		
- 57, 58 of 59 jaar	1.339	1.119		
- 60 of 61 jaar	1.574	1.289		
- 62 jaar of ouder	1.809	1.460	826	654
Kinderkorting	41	40	20	19
Aanvullende kinderkorting				
- inkomen lager dan € 27.438	534	428	244	193
- verhoging bij drie of meer kinderen	63	30	30	14
- inkomen lager dan € 29.108	354	341	163	154
Combinatiekorting	214	190	99	86
Alleenstaande-ouderkorting	1.348	1.301	615	582
Aanvullende alleenstaande ouderkorting (maximaal)	1.348	1.301	615	582
Jonggehandicaptenkorting	518	500		
Ouderenkorting			346	289
Aanvullende ouderenkorting			242	256
Korting maatschappelijke beleggingen	1,3% *)	1,3% *)	1,3% *)	1,3% *)
Korting beleggingen in direct durfkapitaal	1,3% *)	1,3% *)	1,3% *)	1,3% *)

*) van de vrijstelling in box 3

1.2.2 Algemene heffingskorting

Iedere belastingplichtige heeft recht op de algemene heffingskorting. Partners hebben ieder zelfstandig recht op deze heffingskorting. Zij kunnen deze korting niet overdragen aan hun partner. Als één van de partners geen of weinig inkomsten heeft en dus zijn eigen heffingskorting niet (helemaal) gebruikt, kan hij onder bepaalde voorwaarden (een deel van) het bedrag rechtstreeks uitbetaald krijgen door de Belastingdienst. Weinig inkomen houdt hier in: het totaalbedrag van salaris, uitkering of pensioen is lager

dan ongeveer € 5.300 en er is geen ander inkomen. Voorwaarde voor uitkering is dat de partner van belastingplichtige voldoende inkomen heeft en voldoende belasting betaalt.

1.2.3 Arbeidskorting

Een belastingplichtige heeft recht op arbeidskorting als hij één van de volgende soorten inkomsten heeft: loon of salaris, winst uit onderneming of resultaat uit overige werkzaamheden. Het moet gaan om inkomsten uit tegenwoordige arbeid.

De hoogte van de arbeidskorting is afhankelijk van het gezamenlijk bedrag van de hiervoor bedoelde inkomsten uit tegenwoordige arbeid (de arbeidskortingsgrondslag). Voor ouderen vanaf 57 jaar geldt een hogere arbeidskorting.

1.2.4 Kinderkorting

Een belastingplichtige heeft recht op kinderkorting als aan de onderstaande voorwaarden wordt voldaan;

- er behoort in 2003 meer dan zes maanden een kind tot het huishouden van de belastingplichtige en dit kind is bij aanvang van het kalenderjaar jonger dan 18 jaar; en
- dit kind is tijdens die periode op het woonadres van belastingplichtige of dat van zijn partner ingeschreven en wordt door één van beide in belangrijke mate onderhouden; en
- het gezamenlijke verzamelinkomen van de belastingplichtige en zijn partner is niet hoger dan € 58.214 (€ 56.191).

1.2.5 Aanvullende kinderkorting

Een belastingplichtige heeft in 2003 recht op de aanvullende kinderkorting van € 354 (€ 341) als voor hem de kinderkorting geldt en het gezamenlijke verzamelinkomen van de belastingplichtige en zijn partner in 2003 niet hoger is dan € 29.108 (€ 28.096).

Bij een gezamenlijk verzamelinkomen dat niet hoger is dan € 27.438 (€ 25.704) wordt de aanvullende kinderkorting verhoogd tot € 534 (€ 428). Daarnaast wordt deze aanvullende kinderkorting nog extra verhoogd met € 63 (€ 30) als er in het huishouden drie of meer kinderen zijn.

1.2.6 Combinatiekorting

Een belastingplichtige heeft recht op de combinatiekorting als:

- hij inkomen uit tegenwoordige arbeid heeft waarvoor meer dan € 4.206 (€ 4.060) wordt ontvangen, of de belastingplichtige komt in aanmerking voor de zelfstandigenaftrek voor ondernemers;
- en er behoort in 2003 gedurende ten minste 6 maanden een kind tot zijn huishouding dat bij aanvang van het kalenderjaar jonger is dan 12 jaar;
- en tijdens die periode op hetzelfde woonadres is ingeschreven als de belastingplichtige.

Als beide ouders aan de voorwaarden voldoen, hebben ze allebei recht op deze korting.

1.2.7 Alleenstaande-ouderkorting

Een belastingplichtige heeft recht op de alleenstaande-ouderkorting als hij in 2003 meer dan zes maanden:

- geen partner heeft; en
- een huishouding voert met een kind dat hij in belangrijke mate onderhoudt en dat op hetzelfde woonadres ingeschreven moet staan; en
- deze huishouding voert met geen ander dan kinderen die bij aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 27 jaar niet hebben bereikt.

1.2.8 Aanvullende alleenstaande-ouderkorting

Een belastingplichtige heeft recht op de aanvullende alleenstaande-ouderkorting als hij:

- recht heeft op de alleenstaande-ouderkorting; en

- tegenwoordige arbeid verricht; en
- tot zijn huishouden behoort, gedurende een periode van meer dan zes maanden, een kind dat bij aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 16 jaar niet heeft bereikt en gedurende die tijd op hetzelfde woonadres is ingeschreven.

De hoogte van de aanvullende alleenstaande-ouderkorting bedraagt 4,3% van de inkomsten uit werkzaamheden buiten de huishouding, maar maximaal € 1.348 (€ 1.301).

1.2.9 Jonggehandicaptenkorting

De jonggehandicaptenkorting geldt voor de belastingplichtige die in het kalenderjaar een uitkering geniet op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (een zogenoemde Wajonguitkering), tenzij voor hem de ouderenkorting geldt.

1.2.10 Ouderenkorting

Een belastingplichtige heeft recht op de ouderenkorting als hij op 31 december 2003 65 jaar of ouder is en een verzamelinkomen heeft van niet meer dan € 29.592 (€ 28.563).

1.2.11 Aanvullende ouderenkorting

Een belastingplichtige heeft recht op de aanvullende ouderenkorting als hij:

- recht heeft op de ouderenkorting; en
- recht heeft op een AOW-uitkering voor alleenstaanden.

1.2.12 Toetrederskorting

Als men vóór 2003 vanuit een uitkeringssituatie (zoals bijstand of WAO, WAZ en Wajong) of gesubsidieerd werk, toetrad tot de arbeidsmarkt bestaat onder bepaalde voorwaarden recht op een toetrederskorting van € 2.269, verdeeld over drie jaren (€ 1.361 in het eerste jaar en € 454 in het tweede en derde jaar). De toetrederskorting wordt vanaf 1 januari 2003 afgeschaft. Belastingplichtigen die vanaf die datum toetreden tot de arbeidsmarkt hebben daarom geen recht op toetrederskorting. Wel worden in 2003, 2004 en 2005 nog de tranches verrekend waarop men recht heeft gekregen door het toetreden tot de arbeidsmarkt vóór 1 januari 2003.

1.2.13 Overgangsrecht invorderingsvrijstelling

De inkomensgrens voor de tijdelijke verhoging van de algemene heffingskorting wordt met terugwerkende kracht, tot 1 januari 2002, verhoogd van € 4.395 naar € 5.239. De groep alfavulpen die voorheen recht had op de (afgeschaft) invorderingsvrijstelling, blijven hierdoor in aanmerking komen voor de tijdelijke verhoging van de algemene heffingskorting. De tijdelijke verhoging van de algemene heffingskorting is een algemeen geldende regeling. De regeling beperkt zich dus niet tot alfavulpen, maar geldt voor iedereen met een beperkt inkomen.

1.2.14 Korting voor maatschappelijke beleggingen

Deze korting geldt voor de belastingplichtige die belegt in maatschappelijke beleggingen (groene beleggingen en sociaal-ethische beleggingen) en bedraagt 1,3% van het bedrag dat daarvoor gemiddeld is vrijgesteld op grond van de bepalingen in box 3.

1.2.15 Korting voor beleggingen in durfkapitaal

Deze korting geldt voor de belastingplichtige die belegt in durfkapitaal (direct) en in culturele beleggingen. Met ingang van 2003 geldt de regeling niet meer voor indirecte beleggingen in durfkapitaal. De korting bedraagt 1,3% van het bedrag dat daarvoor gemiddeld is vrijgesteld op grond van de bepalingen in box 3.

1.3 Aanslaggrens voor de inkomstenbelasting

Voor de aanslaggrens voor de inkomstenbelasting geldt in 2003 het volgende criterium: indien het verschil tussen de verschuldigde inkomstenbelasting en het saldo van de gezamenlijke voorheffingen en de voorlopige teruggaven die uitsluitend met het oog op de heffingskortingen zijn vastgesteld (voorheffingssaldo) meer bedraagt dan € 211 (€ 203) volgt een aanslag.

1.4 Teruggaafgrens loonbelasting en premie volksverzekeringen (T-biljet)

De grens voor teruggaaf op verzoek, op grond van teveel ingehouden loonbelasting en premie volksverzekering over het belastingjaar 2003 is € 12.

Naast de voorheffingen moeten ook in aanmerking worden genomen de voorlopige teruggaven die uitsluitend met het oog op de heffingskorting zijn vastgesteld (gezamenlijk genoemd: voorheffingssaldo). Als dit voorheffingssaldo de verschuldigde belasting niet of met niet meer dan € 12 overtreft, dan volgt geen aanslag.

1.5 Werknemersaftrek

1.5.1 Fietsaftrek

De fietsaftrek (€ 362) vervalt met ingang van 1 januari 2003.

1.5.2 Reisaftrek

Voor het regelmatig woon-werkverkeer met het openbaar vervoer kan de reisaftrek van toepassing zijn. Voor deze aftrek gelden een aantal voorwaarden:

- de belastingplichtige moet beschikken over een openbaar-vervoerverklaring (of een reisverklaring); en
- de per openbaar vervoer afgelegde enkele reisafstand moet meer dan 10 kilometer bedragen; en
- de belastingplichtige moet regelmatig (doorgaans minimaal één keer per week of minimaal 40 dagen in 2003) tussen zijn woning en zijn werkplek heen en weer reizen per openbaar vervoer.

Reiskosten openbaar vervoer:

Enkele reisafstand woon-werkverkeer in km		aftrekbedrag in 2003	aftrekbedrag in 2002
meer dan	niet meer dan		
0	10	-	-
10	15	€ 376	€ 362
15	20	503	485
20	30	846	816
30	40	1.049	1.012
40	50	1.371	1.323
50	60	1.524	1.471
60	70	1.691	1.632
70	80	1.749	1.688
80	-	1.773	1.711

Voor de belastingplichtige die op drie, twee of één dag per week naar dezelfde plaats van werkzaamheden reist per openbaar vervoer bedraagt het aftrekbedrag indien de reisafstand niet meer bedraagt dan 90 kilometer: driekwart, de helft respectievelijk een kwart van het in de tabel aangegeven bedrag. Als de enkele reisafstand groter is dan 90 kilometer: € 0,20 (€ 0,19) per kilometer vermenigvuldigd met het aantal dagen waarop wordt gereisd, maar maximaal € 1.773 (€ 1.711).

1.5.3 Zeedagenaftrek

Voor de kapitein, scheepsofficier of scheepsgezel van een zeeschip in de zin van de Zeebrievewet die in verband met zijn werkzaamheden doorgaans ten minste 180 dagen per jaar aan boord van een dergelijk zeeschip of in een buitenlandse haven of havenplaats verblijft, bedraagt de zeedagenaftrek € 4 per zeedag. Daarbij tellen niet mee:

- reizen met een reisduur van 14 dagen of minder, tenzij gedurende de reis een buitenlandse haven is aangedaan die voor de vervoerde zaken of personen het karakter van haven van bestemming of vertrek heeft,
- reizen waarbij vertrek en aankomst in een Nederlandse haven op dezelfde dag liggen,
- dagen waarbij het schip in een Nederlandse haven ligt.

1.6 Eigenwoningforfait

Het forfaitpercentage van de WOZ-waarde van de eigen woning bedraagt:

2003:

Als de WOZ-waarde meer is dan	maar niet meer dan	bedraagt het forfaitpercentage
--	€ 12.500	nihil
€ 12.500	25.000	0,30%
25.000	50.000	0,45%
50.000	75.000	0,60%
75.000	en hoger	0,80%

De tabel is gelijk aan de tabel voor 2002.

Het berekende eigenwoningforfait kan niet hoger zijn dan € 8.200 (€ 8.000).

1.7 Bijtelling privé-gebruik auto van de zaak

Als het privé-gebruik meer bedraagt dan 8.000 kilometer per jaar moet men tenminste 25% van de catalogusprijs van de auto bijtellen. Bij een privé-gebruik van 8.000 kilometer of minder gelden lagere percentages. Dan moet wel uit een rittenadministratie blijken dat men niet meer dan 8.000 kilometer privé heeft gereden. Deze rittenadministratie moet aan bepaalde eisen voldoen. Bij minder dan 500 kilometer aan privé-ritten hoeft onder bepaalde voorwaarden geen administratie te worden bijgehouden.

Een deel van de woon-werkkilometers wordt als privé-kilometers aangemerkt. Voor reizen woon-werk tot een enkele reisafstand van 10 kilometer geldt dat de gehele reis als privé wordt aangemerkt. Als de enkele reisafstand woon-werk meer bedraagt dan 30 kilometer wordt het meerdere als privé aangemerkt. Op grond van een bevroren overgangsregeling wordt voor 2003 1/3e deel van de als privé aan te merken woon-werkkilometers (maximaal 5.500) tot de privé-kilometers gerekend.

Berekening bijtelling 2003 bij het aantal privé-kilometers:

Aantal privé-kilometers		hoogte van de bijtelling
meer dan	niet meer dan	
	500	0%
500	3.000	10%
3.000	6.000	15%
6.000	8.000	20%
8.000	-	25%

Voor een bestelauto die door aard of inrichting slechts tot een beperkt voordeel leidt, geldt een bijtelling van tenminste 10%. Hieraan zijn nadere regels verbonden. Zo moet, om voor deze lagere bijtelling in aanmerking te komen, het gebruik van een bestelauto voortvloeien uit de aard van de werkzaamheden. Bovendien mag de bestelauto naast het woon-werkverkeer niet meer dan 10.000 kilometer op jaarbasis voor privé-doeleinden worden gebruikt.

Indien een dergelijke bestelauto, afgezien van het regelmatig woon-werkverkeer, niet voor privé-doeleinden wordt gebruikt, kan volstaan worden met een bijtelling van 2,5% van de waarde. Deze waarde wordt dan maximaal gesteld op €18.000.

1.8 Kinderopvang

Als een belastingplichtige zelf de kosten voor kinderopvang draagt, en voldoet aan de volgende voorwaarden kunnen de uitgaven boven de drempel afgetrokken worden:

- de belastingplichtige verricht (buiten het huishouden) betaalde arbeid en deze werkzaamheden leveren meer dan € 3.620 (€ 3.494) aan inkomen op. Als de belastingplichtige een partner heeft gelden aanvullende voorwaarden; en
- er wordt voldaan aan bepaalde administratieve voorwaarden; en
- het betreft alleen opvang die voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen.

Als de beroepsmatige opvang plaatsvindt op 4, 3, 2, of 1 dag per week, bedraagt de drempel 4/5, 3/5, 2/5, 1/5 van het bedrag in de tabel.

Als belastingplichtige slechts een deel van het jaar kinderopvang heeft gehad, mag de berekende drempel met een evenredig bedrag verlaagd worden.

Onder buitenschoolse opvang wordt verstaan: kinderopvang die zowel voor als na schooltijden en tijdens de schoolvakanties plaatsvindt.

Onder naschoolse opvang wordt verstaan: kinderopvang die zowel na schooltijd als tijdens de schoolvakanties plaatsvindt.

In bepaalde situaties moeten of mogen voor de berekening van de aftrek, de uitgaven voor kinderopvang en de inkomens van partners en huisgenoten worden samengevoegd.

Drempel voor kosten kinderopvang in 2003:

verzamelinkomen		niet voor aftrek in aanmerking komend bedrag per jaar ter zake van kinderopvang bij:			
meer dan	doch niet meer dan	opvang gedurende meer dan vijf uur per dag, niet zijnde buitenschoolse of naschoolse opvang		opvang gedurende vijf uur per dag of minder, niet zijnde buitenschoolse of naschoolse opvang	
		voor het eerste kind	voor elk volgend kind	voor het eerste kind	voor elk volgend kind
-	€ 25.600	€ 49	€ 49	€ 28	€ 28
€ 25.600	29.000	427	427	248	248
29.000	32.400	804	804	466	466
32.400	35.800	1.182	979	686	568
35.800	39.200	1.560	1.121	905	650
39.200	42.600	1.937	1.264	1.123	733
42.600	46.000	2.315	1.418	1.343	822
46.000	49.300	2.693	1.574	1.562	913
49.300	52.600	3.071	1.709	1.781	991
52.600	55.850	3.449	1.844	2.000	1.070
55.850	59.100	4.015	1.978	2.329	1.147
59.100	62.400	4.581	2.113	2.657	1.226
62.400	65.650	5.147	2.244	2.985	1.296
65.650	68.900	5.715	2.244	3.315	1.296
68.900	72.200	6.281	2.244	3.643	1.296
72.200	75.450	7.413	2.244	4.300	1.296
75.450		7.464	2.244	4.332	1.296

Drempel voor kosten kinderopvang in 2003:

verzamelinkomen		niet voor aftrek in aanmerking komend bedrag per jaar ter zake van kinderopvang bij:			
meer dan	doch niet meer dan	buitenschoolse opvang		naschoolse opvang	
		voor het eerste kind	voor elk volgend kind	voor het eerste kind	voor elk volgend kind
-	€ 25.600	€ 34	€ 34	€ 27	€ 27
€ 25.600	29.000	295	295	235	235
29.000	32.400	555	555	442	442
32.400	35.800	816	676	650	538
35.800	39.200	1.076	773	858	617
39.200	42.600	1.337	872	1.065	695
42.600	46.000	1.597	978	1.273	780
46.000	49.300	1.858	1.086	1.481	866
49.300	52.600	2.119	1.179	1.689	940
52.600	55.850	2.380	1.272	1.897	1.014
55.850	59.100	2.770	1.365	2.208	1.088
59.100	62.400	3.161	1.458	2.520	1.162
62.400	65.650	3.551	1.548	2.831	1.236
65.650	68.900	3.943	1.548	3.143	1.236
68.900	72.200	4.334	1.548	3.455	1.236
72.200	75.450	5.115	1.548	4.077	1.236
75.450		5.148	1.548	4.104	1.236

1.9. Buitengewone uitgaven in verband met ziekte, invaliditeit, overlijden, arbeidsongeschiktheid, chronische ziekte, ouderdom en adoptie

1.9.1 Drempels buitengewone uitgaven

De kosten voor ziekte, invaliditeit en dergelijke komen voor aftrek in aanmerking voor zover zij meer bedragen dan een bepaalde drempel. Het gaat dan om kosten van belastingplichtige zelf, zijn fiscale partner en zijn kinderen jonger dan 27 jaar en tot het huishouden van belastingplichtige behorende ernstig gehandicapte personen van 27 jaar of ouder en van tot zijn huishouding behorende zorgafhankelijke ouders, broers of zusters.

De drempels zijn als volgt voor 2003:

verzamelinkomen van	verzamelinkomen tot	drempel
-	€ 6.643	€ 744
€ 6.643	€ 51.750	11,2% van het verzamelinkomen
€ 51.750 of meer	-	€ 5.796

De drempels zijn als volgt voor 2002:

verzamelinkomen van	verzamelinkomen tot	drempel
-	€ 6.411	€ 718
€ 6.411	€ 49.946	11,2% van het verzamelinkomen
€ 49.946 of meer	-	€ 5.594

Als de belastingplichtige het hele jaar een partner heeft gehad, moeten de verzamelinkomens van de belastingplichtige en zijn partner worden samengevoegd.

1.9.2 Kleding en beddengoed

Het bedrag voor extra uitgaven voor kleding en beddengoed die als uitgaven ter zake van ziekte en invaliditeit worden aangemerkt, bedraagt € 310 (€ 300). Indien wordt aangetoond dat deze extra uitgaven meer bedragen dan € 620 (€ 600) wordt het bedrag van € 310 (€ 300) verhoogd tot € 775 (€ 750).

1.9.3 Reiskosten ziekenbezoek

Het bedrag voor uitgaven ter zake van reizen in verband met het regelmatig bezoeken van wegens ziekte of invaliditeit langer dan een maand verpleegde personen met wie de bezoeker bij de aanvang van de ziekte of invaliditeit een gezamenlijke huishouding voerde, is gesteld op € 0,18 (€ 0,17). Voorwaarde is dat de enkele reisafstand meer is dan 10 kilometer.

1.9.4 Uitgaven wegens arbeidsongeschiktheid of chronische ziekte

Deze uitgaven worden in aanmerking genomen indien de belastingplichtige die hiervoor in aanmerking komt, bij het begin van het kalenderjaar jonger is dan 65 jaar. Het in aanmerking te nemen bedrag wordt gesteld op € 757 (€ 730).

1.9.5 Uitgaven wegens ouderdom

Uitgaven ter zake van ouderdom worden in aanmerking genomen indien de belastingplichtige bij het begin van het kalenderjaar 65 jaar of ouder is. Het in aanmerking te nemen bedrag is gesteld op € 757 (€ 730).

1.9.6 Uitgaven wegens chronische ziekte van kinderen

Ouders/verzorgers van chronisch zieke kinderen kunnen in aanmerking komen voor een vaste extra aftrek van € 757 (€ 730). Voorwaarde is dat 1/3 van de buitengewone uitgaven, die in de afgelopen twee jaar als zodanig zijn opgevoerd, betrekking heeft op een of meer chronisch zieke kinderen, die bij het begin van het kalenderjaar jonger zijn dan 27 jaar. Als belastingplichtige een deel van het jaar een fiscale partner heeft en *niet* heeft gekozen voor het gehele jaar fiscaal partnerschap dan wordt het in aanmerking te nemen wettelijk bedrag gesteld op de helft als beiden uitgaven wegens chronische ziekte van een kind in aanmerking nemen.

1.9.7 Uitgaven wegens ziekte; component ziektekosten in eigen bijdrage Awbz

Nieuw in 2003 is dat 25% van de verplichte eigen bijdrage Awbz bij verblijf in een Awbz-instelling is aan te merken als uitgave wegens ziekte.

1.10 Aftrek levensonderhoud voor kinderen

Uitgaven voor kosten van levensonderhoud voor kinderen jonger dan 30 jaar zijn aftrekbaar als voor het kind geen recht bestaat op kinderbijslag ingevolge de AKW en het kind geen recht heeft op studiefinanciering of een met AKW of studiefinanciering vergelijkbare regeling. Als de kosten in belangrijke mate drukken op de belastingplichtige, komen deze voor aftrek in aanmerking tot een bedrag van:

- a. € 270 per kalenderkwartaal indien het kind jonger is dan 6 jaar;
- b. € 325 per kalenderkwartaal indien het kind 6 jaar of ouder, maar jonger dan 12 jaar is;
- c. € 399 per kalenderkwartaal indien het kind 12 jaar of ouder, maar jonger dan 18 jaar is;
- d. € 325 per kalenderkwartaal indien het kind 18 jaar of ouder is.

De kosten van het onderhoud van een kind worden geacht in belangrijke mate op de belastingplichtige te drukken, indien de op de belastingplichtige drukkende bijdrage in de kosten van het onderhoud van het kind ten minste € 386 per kwartaal beloopt.

Het bedrag vermeld onder d. wordt verhoogd tot € 650 indien de kosten van het levensonderhoud grotendeels (voor meer dan 50%) op de belastingplichtige drukken en de kosten van de belastingplichtige voor het kind tenminste € 650 bedroegen.

Indien het kind niet tot het huishouden van de belastingplichtige behoort, wordt het bedrag onder d. vermeld verhoogd tot € 975 indien deze kosten geheel (100%) of nagenoeg geheel (90% of meer) op de belastingplichtige drukken en de kosten van belastingplichtige voor het kind tenminste € 975 bedroegen.

Als belastingplichtige het gehele jaar een fiscale partner heeft of een deel van het jaar een partner heeft maar wel kiest voor het gehele jaar fiscaal partnerschap en beiden doen uitgaven voor levensonderhoud voor een kind jonger dan 30 jaar worden deze uitgaven samengevoegd. Als belastingplichtige een deel van het jaar een fiscale partner heeft en *niet* heeft gekozen voor het gehele jaar fiscaal partnerschap dan wordt het in aanmerking te nemen wettelijk bedrag gesteld op de helft als beiden uitgaven voor levensonderhoud van een kind in aanmerking nemen.

Er bestaat geen aanspraak op aftrek uitgaven levensonderhoud als het recht op kinderbijslag is uitgesloten op grond van de Wet beperking export uitkeringen die op 1 januari 2000 in werking is getreden.

1.11 Weekenduitgaven gehandicapte kinderen

Voor de extra uitgaven voor de verzorging thuis van doorgaans in een inrichting verblijvende ernstig gehandicapte kinderen van 30 jaar en ouder geldt de volgende aftrek:

- € 8 per dag van verzorging van het kind door de belastingplichtige;
- € 0,18 (€ 0,17) per kilometer voor het vervoer van het kind per auto door de belastingplichtige over de reisafstand tussen de plaats waar het kind doorgaans verblijft en de plaats waar de belastingplichtige doorgaans verblijft. Als belastingplichtige een deel van het jaar een fiscale partner heeft en *niet* heeft

gekozen voor het gehele jaar fiscaal partnerschap dan wordt het in aanmerking te nemen wettelijk bedrag gesteld op de helft als beiden weekenduitgaven gehandicapte kinderen in aanmerking nemen.

1.12 Scholingsuitgaven

Scholingsuitgaven zijn uitgaven voor het door belastingplichtige zelf volgen van een opleiding of studie met het oog op het verwerven van inkomen uit werk en woning. Voor de uitgaven geldt een drempel van € 500 en een maximum van € 15.000. Als belastingplichtige recht heeft op aftrek van de vaste bedragen in het kader van de wet studiefinanciering wordt het maximum daarmee verhoogd.

1.13 Kapitaalverzekering eigen woning

Voor de uitkering uit een kapitaalverzekering eigen woning (box 1) kunnen de volgende vrijstellingen van toepassing zijn:

- Bij 15 tot en met 19 jaar premiebetaling: maximaal € 30.500 (€ 29.400);
- Bij 20 jaar of meer premiebetaling: maximaal € 134.500 (€ 129.500).

De totale vrijstelling kan nooit meer bedragen dan € 134.500 (€ 129.500) per belastingplichtige gedurende zijn leven.

1.14 Herstelmogelijkheid keuze kapitaalverzekeringen

Belastingplichtigen die hun kapitaalverzekering hebben gekoppeld aan de eigen woning (kapitaalverzekering eigen woning) en dus hebben ondergebracht in box 1, hebben eenmalig de mogelijkheid deze keuze zonder fiscale gevolgen ongedaan te maken. Het verzoek aan de verzekeraar voor aanpassing van de polis moet worden gedaan voordat de aangifte inkomstenbelasting over 2002 is ingediend, doch uiterlijk op 31 december 2003 en tevens moet uiterlijk 31 december 2003 de aanpassing van de polis hebben plaatsgevonden.

1.15 Uitgaven voor inkomensvoorzieningen: lijfrente en andere premies

Premies voor lijfrenten zijn onder bepaalde voorwaarden aftrekbaar. Indien is voldaan aan de voorwaarden voor lijfrentepremie-aftrek, gelden vervolgens voor de hoogte van de premie-aftrek de volgende regels:

- De zogenoemde basisruimte is met ingang van 2003 vervallen. Premies zijn daardoor alleen nog aftrekbaar voor zover de belastingplichtige een pensioentekort heeft en jonger is dan 65 jaar. De hoogte van het aftrekbare bedrag moet bepaald worden aan de hand van de jaarruimte of reserveringsruimte;
- De jaarruimte bedraagt maximaal € 24.109 (€ 23.271);
- De reserveringsruimte bedraagt in het jaar van aftrek ten hoogste 17% van de premiegrondslag met een maximum van € 6.097 (€ 5.885). Voor de belastingplichtige die op 1 januari 2003 de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt, wordt het maximumbedrag van € 6.097 (€ 5.885) verhoogd tot € 12.045 (€ 11.626).

Premies voor een arbeidsongeschiktheidsverzekering, premies WAZ en premies van lijfrenten voor meerderjarige invalide(klein)kinderen zijn niet gebonden aan een maximaal aftrekbedrag.

- De maximale premiegrondslag bij de berekening van de jaarruimte is € 141.815 (in 2002: € 136.887).
- De in te bouwen AOW-franchise bij de berekening van de jaarruimte is € 10.571 (in 2002: € 10.203).
- Het maximaal bedrag van de jaaruitkering voor overbruggingslijfrenten is € 60.951 (in 2002: € 58.833) en voor tijdelijke oudedagslijfrenten is het maximaal bedrag van de jaaruitkering € 18.288 (in 2002: € 17.652).
- De vrijstelling voor een uitvaartverzekering of een andere overlidensrisicoverzekering in box 3 bedraagt € 6.097 (in 2002 : € 5.885)

1.16 Kamerverhuurvrijstelling

De vrijstelling voor kamerverhuur bedraagt in 2003 € 3.595 (€ 3.493).

1.17 Giftenaftrek

Voor giften die niet in de vorm van periodieke uitkeringen zijn gedaan (de zogenaamde andere giften) geldt een drempel van € 60 of als dat meer is 1% van het verzamelinkomen (vóór toepassing van de persoonsgebonden aftrek). Tevens geldt voor deze giften een maximum van 10% van dat inkomen. Bij partners geldt dat zij hun "andere giften" en hun verzamelinkomens moeten samenvoegen. Onder voorwaarden zijn giften in de vorm van periodieke uitkeringen volledig aftrekbaar.

1.18 Willekeurige afschrijvingen

De willekeurige afschrijving op nieuwe gebouwen in aangewezen gemeenten, de willekeurige afschrijving op investeringen op het Continentaal Plat en de willekeurige afschrijving op immateriële activa zijn met ingang van 1 januari 2003 vervallen. Energie-investeringen komen niet langer voor de VAMIL in aanmerking.

1.19 Investeringsaftrek

De belastingplichtige die investeert in bedrijfsmiddelen kan (naast de afschrijvingen) een deel van het investeringsbedrag van de winst aftrekken (investeringsaftrek). Investeringsaftrek kan de vorm hebben van kleinschaligheidsinvesteringsaftrek, van energie-investeringsaftrek, van milieu-investeringsaftrek en filminvesteringsaftrek.

1.19.1 Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek

De belastingplichtige die in een kalenderjaar investeert in bedrijfsmiddelen, kan een aangewezen percentage van het investeringsbedrag van de winst over dat jaar aftrekken.

Bij een investeringsbedrag in een kalenderjaar van:

meer dan	maar niet meer dan	bedraagt het percentage
-	€ 2.000	0
€ 2.000	33.000	25
33.000	64.000	22
64.000	93.000	19
93.000	124.000	16
124.000	155.000	13
155.000	186.000	11
186.000	217.000	8
217.000	248.000	5
248.000	279.000	3
279.000	-	0

Bij een samenwerkingsverband worden de investeringen voor het hele samenwerkingsverband samengenomen.

1.19.2 Energie-investeringsaftrek

Voor ondernemers die investeren in bedrijfsmiddelen met betrekking waartoe is verklaard dat sprake is van energie-investeringen (investeringen die in het belang zijn van een doelmatig gebruik van energie) geldt de energie-investeringsaftrek. Hieronder kunnen tevens worden begrepen de kosten van een advies dat (mede) op die investering betrekking heeft ter zake van energiebesparende maatregelen in gebouwen of bij processen.

De energie-investeringsaftrek bedraagt 55% bij een bedrag aan energie-investeringen in een kalenderjaar van meer dan € 2.000 (€ 1.900). Als bedrag aan energie-investeringen wordt ten hoogste in aanmerking genomen € 103.000.000 (€ 99.000.000). Bij een samenwerkingsverband worden de investeringen voor het hele samenwerkingsverband samengenomen.

Investerings kunnen voor zowel de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek als de energie-investeringsaftrek in aanmerking komen.

1.19.3 Milieu-investeringsaftrek

Voor ondernemers die investeren in bedrijfsmiddelen die zijn aangewezen als milieu-investeringen (investeringen in het belang van de bescherming van het Nederlandse milieu) geldt de milieu-investeringsaftrek. Hieronder kunnen tevens worden begrepen de kosten van een milieu-advies. Bij een bedrag aan milieu-investeringen in een kalenderjaar van meer dan € 2.000 (€ 1.900) bedraagt de milieu-investeringsaftrek:

voor milieu-investeringen die behoren tot categorie I:	40%
voor milieu-investeringen die behoren tot categorie II:	30%
voor milieu-investeringen die behoren tot categorie III:	15%

De milieu-investeringsaftrek is van toepassing naast de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek. Heeft de ondernemer gekozen voor de energie-investeringsaftrek, dan komt de investering niet tevens in aanmerking voor de milieu-investeringsaftrek.

1.19.4 Filminvesteringaftrek

Belastingplichtigen die in 2003 als commanditaire vennoot investeren in een film, hebben recht op een filminvesteringaftrek van 47% als is voldaan aan de voorwaarden. De zogenoemde samentelbepaling is niet van toepassing op de filminvesteringaftrek. Voor de desinvesteringsbijtelling geldt een specifieke bepaling voor filminvesteringen.

1.19.5 Desinvesteringsbijtelling

Een ondernemer die in een jaar bedrijfsmiddelen van de hand doet (desinvesteert) waarin hij binnen vijf jaar daarvoor heeft geïnvesteerd, moet, als hij met die desinvestering een bepaalde drempel overschrijdt, een bedrag aan de winst toevoegen gelijk aan het destijds genoten investeringsaftrekpercentage over het bedrag van de desinvestering. Daarbij kan de desinvesteringsbijtelling niet hoger zijn dan de destijds genoten investeringsaftrek.

De desinvesteringsdrempel is voor 2003 vastgesteld op € 2.000 (€ 1.900).

1.20 Scholingsaftrek

Om scholing van in de onderneming werkzame personen te stimuleren kunnen bedrijven een deel van de scholingskosten extra aftrekken van de fiscale winst.

1. De scholingsaftrek bedraagt 20% van de scholingskosten. Indien de scholingskosten niet meer bedragen dan € 129.000 (€ 124.000) wordt de scholingsaftrek over de eerste € 31.000 (€ 30.000) verhoogd met 20%.

De scholingsaftrek wordt verder verhoogd met 20% van de scholingskosten die betrekking hebben op het op startkwalificatieniveau brengen van in de onderneming werkzame personen.

Als bedrag aan scholingsaftrek wordt ten hoogste in aanmerking genomen € 2.470.000 (€ 2.390.000).

1.21 Urencriterium zwangere ondernemers

De regeling van het urencriterium wordt aangepast met betrekking tot zwangere ondernemers, door de introductie van een fictie. Op grond van deze fictie worden deze ondernemers geacht gedurende de periode van hun zwangerschaps- en bevallingsverlof hun werkzaamheden niet te hebben onderbroken. Deze aanpassing werkt terug tot en met 1 januari 2002.

1.22 Ondernemersaftrek

De ondernemersaftrek is het gezamenlijke bedrag van:

- de zelfstandigenaftrek;
- de aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk;
- de meewerkaftrek; en
- de stakingsaftrek.

1.22.1 Zelfstandigenaftrek

De zelfstandigenaftrek geldt voor de ondernemer die aan het urencriterium voldoet en die bij het begin van het kalenderjaar de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt.

Bij een winst in 2003 van:

meer dan	maar niet meer dan	bedraagt de zelfstandigenaftrek
-	€ 12.550	€ 6.430
€ 12.550	14.555	5.978
14.555	16.570	5.527
16.570	47.455	4.926
47.455	49.460	4.496
49.460	51.475	4.021
51.475	53.480	3.548
53.480	—	3.119

Indien de ondernemer in een of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was en bij hem in die periode niet meer dan tweemaal zelfstandigenaftrek is toegepast, wordt de zelfstandigenaftrek verhoogd met € 1.895 (€ 1.829) (startersaftrek).

1.22.2 Aftrek speur- en ontwikkelingswerk

De aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk geldt voor de ondernemer die aan het urencriterium voldoet en die in het kalenderjaar ten minste 625 uur besteedt aan werk dat bij een S&O-verklaring is aangemerkt als speur- en ontwikkelingswerk. De aftrek bedraagt € 5.331 (€ 5.145).

Indien de ondernemer in een of meer van de vijf voorafgaande kalenderjaren geen ondernemer was en bij hem in die periode niet meer dan tweemaal de aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk is toegepast, wordt de aftrek speur- en ontwikkelingswerk verhoogd met € 2.666 (€ 2.573).

1.22.3 Meewerkaftrek

De meewerkaftrek geldt voor de ondernemer die aan het urencriterium voldoet en van wie de partner zonder enige vergoeding arbeid verricht in een onderneming waaruit de belastingplichtige als ondernemer winst geniet.

Bij arbeid van de partner die gedurende het kalenderjaar een aantal uren in beslag neemt

gelijk aan of meer dan	maar minder dan	bedraagt de meewerkaftrek
525	875	1,25% van de winst
875	1225	2 % van de winst
1225	1750	3 % van de winst
1750		4 % van de winst

1.22.4 Stakingsaftrek

De stakingsaftrek geldt voor de ondernemer die in het kalenderjaar winst behaalt met of bij het staken van één of meer gehele ondernemingen waaruit hij als ondernemer winst geniet en bedraagt € 3.630 eenmaal per leven.

Voor belastingplichtigen die op 31 december 2000 ondernemer waren en dit nog steeds zijn, wordt de stakingsaftrek verhoogd tot € 13.704 (€ 17.062) voor ondernemers van 55 jaar of ouder en tot € 6.897 (€ 7.987) voor ondernemers jonger dan 55 jaar. De verhoging wordt verminderd met een eerder genoten stakingsvrijstelling en stakingsaftrek.

1.23 Oudedagsreserve

De ondernemer die aan het urencriterium voldoet en die bij de aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt, kan bij het bepalen van de in een kalenderjaar genoten winst over dat jaar toevoegen aan de oudedagsreserve. Dit betekent dat hij elk jaar een bepaald bedrag als aftrekpost ten laste van de winst mag brengen.

De toevoeging aan de oudedagsreserve over een kalenderjaar bedraagt 12% van de winst, maar niet meer dan € 10.545 (€ 10.178).

Deze toevoeging wordt verminderd met de ten laste van de winst gekomen pensioenpremies.

De toevoeging bedraagt ten hoogste het bedrag waarmee het ondernemingsvermogen bij het einde van het kalenderjaar de oudedagsreserve bij het begin van het kalenderjaar te boven gaat.

1.24 Extra lijfrentepremie-aftrek bij stakende ondernemers

De extra ruimte aan lijfrentepremie-aftrek bij ondernemers die hun onderneming of een gedeelte van hun onderneming staken bedraagt maximaal:

€ 386.771 (€ 373.331) bij:

- overdrachten door ondernemers van 60 jaar of ouder;
- overdrachten door invalide ondernemers;
- het staken van de onderneming door overlijden.

€ 193.389 (€ 186.668) bij:

- overdrachten door ondernemers van 50 tot 60 jaar;
- overdrachten door ondernemers indien de lijfrente-uitkeringen direct ingaan.

€ 96.699 (€ 93.338):

- in de overige gevallen.

1.25 Box 3

1.25.1 Heffingvrij vermogen

Bij de berekening van het voordeel uit sparen en beleggen heeft een belastingplichtige recht op een heffingvrij vermogen van € 18.800 (€ 18.146). Het heffingvrije vermogen kan onder voorwaarden worden overgedragen aan de partner.

1.25.2 Kindertoeslag

Het heffingvrije vermogen kan worden verhoogd met de kindertoeslag indien de belastingplichtige als ouder op 31 december 2003 het gezag uitoefent over een minderjarig kind. De kindertoeslag bedraagt € 2.510 (€ 2.422) per minderjarig kind. Indien de belastingplichtige een partner heeft, wordt de kindertoeslag bij de oudste partner in aanmerking genomen, tenzij zij gezamenlijk anders verzoeken.

1.25.3 Ouderentoeslag

Het heffingvrije vermogen kan onder voorwaarden worden verhoogd met de ouderentoeslag. De hoogte van de ouderentoeslag wordt als volgt berekend:

Bij een inkomen uit werk en woning - vóór inachtneming van de uitgaven voor kinderopvang en de persoonsgebonden aftrek - van:

meer dan	maar niet meer dan	bedraagt de ouderentoeslag
-	€ 12.718	€ 24.886
€ 12.718	17.694	12.443
17.694	-	nihil

- Om in aanmerking te komen voor de ouderentoeslag mag de gemiddelde rendementsgrondslag (na aftrek van het heffingvrije vermogen) niet meer bedragen dan € 248.812 (in 2002: € 240.166).

De ouderentoeslag kan onder voorwaarden worden overgedragen aan de partner.

- Als je het hele jaar dezelfde fiscale partner hebt dan mag de gezamenlijke gemiddelde rendementsgrondslag (na aftrek van het heffingvrije vermogen) niet meer bedragen dan € 497.624 om in aanmerking te komen voor de ouderentoeslag.

1.25.4 Vrijstelling maatschappelijke beleggingen

Van de vermogensrendementsheffing zijn vrijgesteld maatschappelijke beleggingen tot een gezamenlijk maximum van € 50.185 (€ 48.441).

Maatschappelijke beleggingen zijn bepaalde in de Wet IB 2001 omschreven groene beleggingen en sociaal-ethische beleggingen.

De vrijstelling voor maatschappelijke beleggingen kan onder voorwaarden worden overgedragen aan de partner.

1.25.5 Vrijstelling beleggingen in durfkapitaal

Van de vermogensrendementsheffing zijn vrijgesteld beleggingen in durfkapitaal tot een gezamenlijk maximum van € 50.185 (€ 48.441).

Beleggingen in durfkapitaal zijn bepaalde in de Wet IB 2001 omschreven directe en indirecte beleggingen. Hieronder vallen ook de culturele beleggingen.

De vrijstelling voor beleggingen in durfkapitaal kan onder voorwaarden worden overgedragen aan de partner.

1.25.6 Kapitaaluitkering uit levensverzekering; overgangsrecht

Voor op 14 september 1999 bestaande kapitaalverzekeringen kan onder voorwaarden een vrijstelling van maximaal € 123.428 van toepassing zijn. Dit bedrag is gelijk aan het bedrag in 2002. Deze vrijstelling kan onder voorwaarden worden overgedragen aan de partner.

1.25.7 Schulden

Voor de berekening van het voordeel uit sparen en beleggen worden schulden in aanmerking genomen voor zover de gezamenlijke waarde meer bedraagt dan € 2.600. Indien de belastingplichtige een partner heeft, moet - ongeacht de toedeling van bezittingen en schulden - een schuldendrempel van € 5.200 in aanmerking worden genomen.

2 Loonbelasting 2003

2.1 Vergoedingen

Voor zakelijke reizen en niet regelmatig woon-werkverkeer mag de werkgever in 2003 € 0,28 per kilometer belastingvrij vergoeden.

2.2 Meerijregeling

In 2003 kan men bij carpoolen van de carpoolregeling gebruik maken. Onder bepaalde voorwaarden kan aan een bestuurder voor reizen tussen woning en werk een belasting- en premievrije vergoeding worden betaald van € 0,28 per kilometer. De meerrijder heeft geen recht op een vrije vergoeding voor het woon-werkverkeer.

2.3 Werknemersspaarregelingen

De spaarloonregeling blijft in 2003 bestaan. Het bedrag dat in 2003 maximaal belastingvrij kan worden gespaard wordt verlaagd tot € 613.

Geblokkeerd spaarloon dat in 1999 en 2000 is opgebouwd, mag vervroegd vanaf 1 januari 2003 belastingvrij worden opgenomen. Geblokkeerd spaarloon dat vanaf 1 januari 2001 is opgebouwd, blijft volgens de normale regels geblokkeerd.

Met ingang van 1 januari 2003 worden de premiespaarregeling en de winstdelingsregeling afgeschaft. Voor de premiespaarregeling is een overgangsregeling getroffen. De spaargelden die vóór 2002 zijn gespaard, kunnen vanaf 1 januari 2003 samen met de bijbehorende spaarpremies worden opgenomen zonder fiscale gevolgen voor de werknemer. Spaargelden die in 2002 zijn gespaard en de bijbehorende spaarpremies blijven in 2003 volgens de normale regels geblokkeerd. Deze bedragen mogen daarna vanaf 1 januari 2004 met de bijbehorende spaarpremies worden opgenomen zonder fiscale gevolgen voor de werknemer.

In de inkomstenbelasting gold tot 1 januari 2003 voor de geblokkeerde spaartegoeden uit een premiespaarregeling of spaarloonregeling een vrijstelling in box 3 tot een gezamenlijk maximum van € 17.025. Voor het jaar 2003 is de vrijstelling in box 3 gewijzigd en nog van toepassing op geblokkeerde spaartegoeden uit de spaarloonregeling én op geblokkeerde spaartegoeden van het jaar 2002 uit de premiespaarregeling. Het maximum is ongewijzigd en bedraagt € 17 025.

2.4 Feestdagenregeling

Met ingang van 1 januari 2003 wordt de feestdagenregeling afgeschaft. Dat betekent dat vanaf die datum geschenken ter gelegenheid van feestdagen of een jubileum tot het loon moeten worden gerekend. Voor verstrekkingen heeft de werkgever onder voorwaarden de mogelijkheid (niet de plicht) om de eindheffing toe te passen.

2.5 Computers en bijbehorende apparatuur

Computers en bijbehorende apparatuur die de werkgever verstrekt of ter beschikking stelt, behoren niet tot het loon als zij door de betrokken werknemers voor de dienstbetrekking worden gebruikt. Onder bijbehorende apparatuur wordt verstaan: modems, printers, faxen, een docking-station en een digitale foto-camera. Er mag per 3 kalenderjaren in totaal niet meer dan € 2.269 inclusief BTW onbelast worden verstrekt of ter beschikking worden gesteld.

2.6 Vrijwilligers

De vergoeding die een vrijwilliger ontvangt, voor zover deze niet meer bedraagt dan € 700 per jaar en € 20 per week, wordt niet als loon beschouwd. Deze bedragen zijn gelijk aan 2002.

3 Rechten van successie, van schenking en overgang 2003

3.1 Vrijstellingen successierecht

2003:

Echtgenoten	Vrijstelling: € 484.691
Jonge kinderen	Vrijstelling: € 4.143 per jaar beneden 23 jaar met een minimum van € 8.284
Oudere kinderen	Vrijstelling: € 8.284 voor kinderen ouder dan 23 jaar, mits de verkrijging niet meer bedraagt dan € 24.851
Invalide kinderen	Vrijstelling: € 4.143 per jaar beneden 23 jaar met een minimum van € 12.426 Vrijstelling: € 8.284 voor kinderen ouder dan 23 jaar
Ouders	Vrijstelling: € 41.418
Andere bloedverwanten in de rechte lijn	Drempel *) van € 8.284

2002:

Echtgenoten	Vrijstelling: € 467.848
Jonge kinderen	Vrijstelling: € 3.999 per jaar beneden 23 jaar met een minimum van € 7.996
Oudere kinderen	Vrijstelling: € 7.996 voor kinderen ouder dan 23 jaar, mits de verkrijging niet meer bedraagt dan € 23.987
Invalide kinderen	Vrijstelling: € 3.999 per jaar beneden 23 jaar met een minimum van € 11.994 Vrijstelling: € 7.996 voor kinderen ouder dan 23 jaar
Ouders	Vrijstelling: € 39.978
Andere bloedverwanten in de rechte lijn	Drempel *) van € 7.996

*) Onder drempel wordt hier verstaan een vrijstelling die in beginsel vervalt als de verkrijging het maximum van de vrijstelling te boven gaat.

- Ongehuwd samenwonenden: Voor de ongehuwd samenwonende die na zijn 18e jaar ten minste 6 maanden met de erflater tot diens overlijden een gemeenschappelijke huishouding heeft gevoerd en voldoet aan de verdere eisen genoemd in noot 2, onderdeel a, bij de hierna opgenomen tabel Tarief van het Successierecht, geldt een vrijstelling van € 484.691 (€ 467.848).

Voor ongehuwd samenwonenden die na hun 22^e jaar tenminste vijf jaren met erflater tot diens overlijden hebben samengewoond, geldt:

- een vrijstelling van € 484.691 (€ 467.848) indien sprake is van een zogenoemde tweerelatie (zie hiervoor noot 2, onderdeel b, bij de hierna opgenomen tabel Tarief van het Successierecht),
- een vrijstelling van € 242.346 (€ 233.924) indien sprake is van een zogenoemde meerrelatie (zie hiervoor noot 2, onderdeel c, bij de tabel Tarief van het Successierecht).

Heeft de samenleving vier, drie of twee jaar geduurd, dan bedraagt in beide hiervoor genoemde gevallen de vrijstelling volgens onderstaande tabel respectievelijk:

Samenleving	Vrijstelling 2003	Vrijstelling 2002
Vier jaar	€ 193.874	€ 187.137
Drie jaar	145.404	140.351
Twee jaar	96.933	93.564

Rechtspersonen die vallen onder het tarief van 11%	Drempel *) van € 8.284 (€ 7.996) indien en voor zover aan de verkrijging niet een opdracht is verbonden die aan de verkrijging het karakter ontnemt van te zijn geschied in het algemeen belang
Alle andere gevallen	€ 1.795 (€ 1.732)

*) Onder drempel wordt hier verstaan een vrijstelling die in beginsel vervalt als de verkrijging het maximum van de vrijstelling te boven gaat.

Op de vrijstellingen van echtgenoten, de ongehuwd samenwonenden bedoeld in noot 2 bij de tabel Tarief van het Successierecht hierna, kinderen tot 23 jaar, en ouders worden eventuele pensioenrechten in mindering gebracht (bij echtgenoten en ongehuwd samenwonenden voor de helft). Deze vermindering is echter aan een maximum gebonden. De vrijstelling voor echtgenoten en de genoemde ongehuwd samenwonenden (tweerelaties) kan nooit minder bedragen dan € 138.483 (€ 133.670) en voor de meerrelatie nooit minder dan € 69.247 (€ 66.840).

Voor invalide kinderen tot 23 jaar bedraagt de vrijstelling nooit minder dan € 12.426 (€ 11.994).

Andere kinderen tot 23 jaar en ouders hebben een vrijstelling die nooit minder dan € 8.284 (€ 7.996) kan bedragen.

3.2 Vrijstellingen schenkingsrecht

Schenken door ouders aan kinderen	Vrijstelling: (per kalenderjaar) € 4.143 (€ 3.999) Vrijstelling eenmalig € 20.711 (€ 19.991) voor kinderen tussen 18 en 35 jaar mits in de aangifte op de vrijstelling een beroep wordt gedaan
Rechtspersonen die vallen onder het tarief van 11%	Drempel *) per periode van twee jaar € 4.143 (€ 3.999) indien en voor zover aan de verkrijging niet een opdracht is verbonden die aan de verkrijging het karakter ontnemt van te zijn geschied in het algemeen belang
Alle andere gevallen	Drempel *): (per periode van 2 jaar) € 2.486 (€ 2.399)

*) Onder drempel wordt hier verstaan een vrijstelling die in beginsel vervalt als de verkrijging het maximum van de vrijstelling te boven gaat.

3.2.1 Bedrijfsopvolging

Zowel voor het successie- als voor het schenkingsrecht kan 30% van de waarde van ondernemingsvermogen of van aandelen die bij de schenker of erflater tot een aanmerkelijk belang behoorden buiten de heffing blijven. Hiervoor moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Een van die voorwaarden is dat de onderneming door de verkrijger ten minste vijf jaar wordt voortgezet dan wel dat de aandelen gedurende vijf jaar worden behouden.

3.3 Tarief successie en schenking

2003:

Verkrijging tussen	en	I. Echtgenoot, kinderen en afstammelingen in tweede of verdere graad 1) of een verkrijger als hierna onder 2) vermeld		II. Broers, zusters, bloedverwanten in de rechte opgaande lijn		III. Andere verkrijging uitgezonderd de rechtspersonen die vallen onder het tarief van 11%	
		a	b	a	b	a	b
(1)	(2)						
0	€ 20.714	0	5%	0	26%	0	41%
€ 20.714	41.424	€ 1.035	8%	€ 5.385	30%	€ 8.492	45%
41.424	82.840	2.691	12%	11.598	35%	17.811	50%
82.840	165.673	7.660	15%	26.093	39%	38.519	54%
165.673	331.340	20.084	19%	58.397	44%	83.248	59%
331.340	828.338	51.560	23%	131.290	48%	180.991	63%
828.338	en hoger	165.869	27%	369.849	53%	494.099	68%

2002:

Verkrijging tussen	en	I. Echtgenoot, kinderen en afstammelingen in tweede of verdere graad 1) of een verkrijger als hierna onder 2) vermeld		II. Broers, zusters, bloedverwanten in de rechte opgaande lijn		III. Andere verkrijging uitgezonderd de rechtspersonen die vallen onder het tarief van 11%	
		a	b	a	b	a	b
(1)	(2)						
0	€ 19.994	0	5%	0	26%	0	41%
€ 19.994	39.984	€ 999	8%	€ 5.198	30%	8.197	45%
39.984	79.961	2.598	12%	11.195	35%	17.192	50%
79.961	159.916	7.395	15%	25.186	39%	37.180	54%
159.916	319.826	19.388	19%	56.368	44%	80.355	59%
319.826	799.554	49.770	23%	126.728	48%	174.701	63%
799.554	en hoger	160.107	27%	356.997	53%	476.929	68%

- a) Belasting over het in kolom (1) genoemde bedrag.
- b) Heffingspercentage over het gedeelte van de (belaste) verkrijging, dat ligt tussen de bedragen van kolom (1) en kolom (2).
- 1) Voor afstammelingen in de tweede of verdere graad bedraagt de belasting het ingevolge deze kolom verschuldigde, vermeerderd met 60% daarvan.
- 2) Onder verkrijger in tariefgroep I wordt verstaan een verkrijger - niet zijnde een echtgenoot; die:
- a. (met ingang van 1 januari 2002) tot het tijdstip van het overlijden of de schenking samen met de erflater of de schenker een als duurzaam bedoelde gemeenschappelijke huishouding heeft gevoerd, welke huishouding in geval van overlijden reeds zes maanden heeft geduurd en in geval van schenking reeds twee jaar heeft geduurd, waarbij slechts in aanmerking wordt genomen een periode na het bereiken van de 18-jarige leeftijd. Het voeren van een gemeenschappelijke huishouding als bedoeld in dit letteronderdeel wordt slechts aangenomen indien de verkrijger en de erflater of de schenker volgens de basisadministratie persoonsgegevens of een daarmee naar aard en strekking overeenkomende administratie buiten Nederland op hetzelfde woonadres staan ingeschreven en een wederzijdse zorgverplichting zijn aangegaan, vastgelegd in een notarieel samenlevingscontract. Dit letteronderdeel is niet van toepassing op bloedverwanten in de rechte lijn van de erflater of schenker en op verkrijgers die gedurende de laatste vijf kalenderjaren voorafgaand aan het kalenderjaar van overlijden onderscheidenlijk van schenking, voor de heffing van de inkomstenbelasting hadden kunnen kwalificeren als partner van de erflater of schenker, doch

zulks hebben nagelaten. De in dit letteronderdeel bedoelde verkrijger dient als enige persoon te voldoen aan de in dit onderdeel gestelde eisen;

- b.** tot het tijdstip van het overlijden of de schenking samen met de erflater of de schenker na hun 22e jaar gedurende een aaneengesloten periode van tenminste vijf jaren en met geen ander dan met één of meer kinderen jonger dan 27 jaar van één van hen of van hen beiden een gemeenschappelijke huishouding heeft gevoerd. Met een kind wordt gelijkgesteld een pleegkind, waaronder voor de toepassing van dit lid wordt verstaan een kind dat door de verkrijger en de erflater of de schenker als een eigen kind is onderhouden en opgevoed;
- c.** tot het tijdstip van het overlijden of de schenking samen met de erflater of de schenker na hun 22^e jaar anders dan bedoeld onder letter a gedurende een aaneengesloten periode van tenminste vijf jaren een gemeenschappelijke huishouding heeft gevoerd.

4 Afdrachtvermindering loonbelasting 2003

De werknemer kan voor meerdere afdrachtverminderingen tegelijk in aanmerking komen. Er zijn twee uitzonderingen:

- de afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk en de afdrachtvermindering zeevaart (deze is niet in het overzicht opgenomen) kunnen niet samengaan,
- bij samenloop van de afdrachtvermindering lage lonen en de afdrachtvermindering onderwijs is het totaal van de afdrachtverminderingen aan een maximum gebonden, voor 2003 bedraagt dit maximum € 3.363 (€ 3.248).

4.1 Afdrachtvermindering lage lonen

De afdrachtvermindering lage lonen is van toepassing met betrekking tot de werknemer wiens loon in het desbetreffende loontijdvak niet meer bedraagt dan diens toetsloon voor dat tijdvak. Met ingang van 1 januari 2003 is deze afdrachtvermindering alleen van toepassing op werknemers die 23 jaar of ouder zijn. Het toetsloon bedraagt € 17.576 en het maximale bedrag afdrachtvermindering is € 1.687.

4.2 Afdrachtvermindering langdurig werklozen

De afdrachtvermindering langdurig werklozen wordt op 1 januari 2003 afgeschaft. Voor werknemers die op 31 december 2002 al in dienst zijn en waarvoor de afdrachtvermindering wordt toegepast, blijft de regeling doorlopen tot maximaal 48 maanden na indiensttreding.

4.3 Afdrachtvermindering onderwijs

De afdrachtvermindering onderwijs bedraagt in 2003 € 2.485 (€ 2.400).
Het toetsloon voor 2003 is € 20.533 (€ 19.776).

Ook bestaat recht op deze afdrachtvermindering wanneer een voormalig werkloze werknemer in dienst is, die aangewezen scholing volgt die er op gericht is de werknemer op startkwalificatieniveau te brengen. Het bedrag van deze afdrachtvermindering is op jaarbasis € 1.583 (€ 1.529). Bij deeltijdwerkers moet dit bedrag worden herleid met een deeltijdfactor.

De werknemer moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- op het tijdstip dat hij begint met de opleiding 23 jaar of ouder zijn;
- het loon mag niet hoger zijn dan het toetsloon in het desbetreffende loontijdvak;
- voor de werknemer moet er een verklaring van het Centrum voor werk en inkomen zijn waarin staat dat hij voor indiensttreding een werkloze zonder startkwalificatie was.

4.4 Afdrachtvermindering scholing non-profit

De werkgever mag in principe 12% van de scholingskosten in mindering brengen op de af te dragen loonheffing. Als de totale scholingskosten lager zijn dan € 129.000 (€ 124.000) geldt voor de eerste € 31.000 (€ 30.000) een verhoogd percentage van 19%.

De afdrachtvermindering scholing non-profit kan per werkgever, gelijk als in 2002, nooit meer bedragen dan € 794.115 per kalenderjaar.

Vanaf 1 januari 2003 wordt het percentage van de afdrachtvermindering niet meer verhoogd als de scholing geldt voor werknemers die 40 jaar of ouder zijn.

4.5 Afdrachtvermindering kinderopvang

De afdrachtvermindering kinderopvang is een tegemoetkoming van 30% van de kosten van kinderopvang die de werkgever maakt voor de opvang van de kinderen van werknemers. Het gaat om kinderopvang voor eigen kinderen of pleegkinderen jonger dan 13 jaar.

4.6 Afdrachtvermindering betaald ouderschapsverlof

De afdrachtvermindering betaald ouderschapsverlof wordt toegepast over het loon dat wordt doorbetaald tijdens het ouderschapsverlof van de werknemer. Om voor deze afdrachtvermindering in aanmerking te komen moet de werkgever de werknemer tijdens het ouderschapsverlof ten minste het toetsloon doorbetalen.

De afdrachtvermindering bedraagt 50% van het tijdens het ouderschapsverlof doorbetaalde loon en is per werknemer per kalenderjaar gebonden aan een maximum.

2003:

Indien hij de leeftijd heeft bereikt van	doch niet de leeftijd van	bedraagt het toetsloon	maximaal bedrag afdrachtvermindering
15	16	€ 3.361	€ 3.361
16	17	3.865	3.865
17	18	4.425	4.425
18	19	5.097	5.097
19	20	5.881	5.881
20	21	6.889	6.889
21	22	8.121	8.121
22	23	9.522	9.522
23	-	11.202	11.202

4.7 Afdrachtvermindering arbo non-profit

De afdrachtvermindering arbo non-profit is een faciliteit voor werkgevers die niet zijn onderworpen aan de inkomstenbelasting of de vennootschapsbelasting en die aanschaffings-, verbeterings-, of voortbrengingskosten voor de arbo-bedrijfsmiddelen hebben gemaakt voor personen die bij hen werkzaam zijn.

De afdrachtvermindering bedraagt 3,5% van het bedrag dat is betaald voor de aanschaf, verbetering of het voortbrengen van arbo-bedrijfsmiddelen. Deze kosten moeten (gelijk het bedrag als in 2002) ten minste € 454 per bedrijfsmiddel zijn.

Wanneer een arbo-bedrijfsmiddel binnen 3 jaar wordt vervreemd moet een bedrag bij de af te dragen loonheffing worden geteld. De overdrachtprijs van het arbo-bedrijfsmiddel die hiervoor van belang is, wordt gesteld op de waarde in het economisch verkeer.

4.8 Afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk

De werkgever mag de afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk met ingang van 1 januari 2003 niet meer toepassen voor haalbaarheidsonderzoeken die niet gekoppeld zijn aan een verder ontwikkeltraject.

De afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk bedraagt maximaal € 7.941.154.

Het percentage van de afdrachtvermindering speur- en ontwikkelingswerk over het s&o-loon, voor zover dat niet meer bedraagt dan € 90.756, is 40%. Voor zover het s&o-loon meer bedraagt dan € 90.756 is het percentage 13%.

Voor technostarters is het percentage van de afdrachtvermindering 60%.

5. Belastingen op milieugrondslag

5.1 Belasting op grondwater

in eurocenten per m³ (exclusief BTW):

	2003	2002	vermindering infiltratie in 2003	vermindering infiltratie in 2002
Waterleidingbedrijven	17,43	16,82	14,60	14,09

5.2 Belasting op leidingwater

in eurocenten per m³ (exclusief BTW):

	2003	2002
Leidingwater tot een maximum van 300 m ³	14,10	13,60

5.3 Belasting op afvalstoffen

per 1000 kg (exclusief BTW)

Voor sorteren van:	2003	2002
Niet brandbaar afval	€ 13,47	€ 13,00
Brandbaar afval	81,65	78,81

5.4 Belasting op brandstoffen

Soort brandstof:	per	2003	2002
Ongelode benzine	1.000 liter	€ 12,86	€ 12,41
Gelode benzine	1.000 liter	12,86	12,41
Halfzware olie	1.000 liter	14,09	13,60
Gasolie (motorbrandstof)	1.000 liter	14,19	13,70
Gasolie (ander gebruik)	1.000 liter	14,19	13,70
Zware stookolie	1.000 kg	16,57	15,99
LPG (motorbrandstof)	1.000 kg	16,94	16,35
Kolen	1.000 kg	11,99	11,57
Hoogoven-, cokesoven-, kolen- en raffinaderijgas	1.000 GJ	121,33	117,11
Aardgas 0 - 10 mln. m ³	1.000 m ³	11,00	10,60
Aardgas > 10 mln. m ³	1.000 m ³	7,30	7,00
KV-gas	1.000 GJ	479,14	462,49

5.5 Regulerende energiebelasting

Met ingang van 1 januari 2003 is er een tijdelijke fiscale regeling die de milieuvriendelijke productie van stroom stimuleert. Deze regeling geldt totdat het wetsvoorstel Milieukwaliteit elektriciteitsproductie (MEP) in werking is getreden. De MEP voorziet in gerichte subsidies voor de milieuvriendelijke productie van energie. De verwachting is dat de MEP in de loop van 2003 in werking zal treden. De tijdelijke fiscale regeling bestaat onder andere uit een verlaagd tarief voor groene stroom. Bij inwerkingtreding van de MEP zal het tarief voor groene stroom worden verhoogd. Tegelijkertijd wordt de belastingvermindering verhoogd van € 142 naar € 176.

Naast de introductie van een verlaagd tarief over groene stroom en groen gas is het tarief van de energiebelasting voor elektriciteit (< 10.000 kwh) verhoogd in het Belastingplan 2003. Voor het overige

zijn de onderstaande tarieven van de energiebelasting aangepast aan de inflatie. Dit leidt tot de volgende tarieven:

in eurocenten (exclusief btw)

	2003	2002
<i>Aardgas (m³)</i>		
- 5.000	12,85	12,40
5.000 - 170.000	6,00	5,79
170.000 - 1 mln.	1,11	1,07
boven 1 mln.	-	-
<i>Groen gas (m³)</i>		
- 5.000	4,53	-
Boven 5.000	-	-
<i>Elektriciteit (kWh)</i>		
- 10.000	6,39	6,01
10.000 - 50.000	2,07	2,00
50.000 - 10 mln.	0,63	0,61
boven 10 mln.	-	-
<i>Groene stroom (kwh)</i>		
- 10.000	1,75 *)	-
Boven 10.000	-	-

*) Tarief wordt bij inwerkingtreding van de MEP in 2003 gewijzigd in 3,49 eurocent.

Op de belasting, die aan de hand van deze tarieven is berekend, wordt vervolgens een belastingvermindering van € 142 per elektriciteitsaansluiting toegepast. Dit bedrag wordt verhoogd naar € 176 bij inwerkingtreding van de MEP.

De REB-tarieven voor halfzware olie, gasolie en vloeibaar gemaakt petroleumgas (LPG), voor zover deze worden gebruikt anders dan als motorbrandstof voor het wegverkeer worden per 1 januari 2003:

	per	2003	2002
Halfzware olie	1.000 liter	€ 135,10	€ 130,41
Gasolie	1.000 liter	136,24	131,51
LPG	1.000 kg	161,16	155,56

In 2002 is het gemiddelde tarief dat geldt voor door de glastuinbouw gebruikt aardgas en minerale oliën met terugwerkende kracht (tot 1 januari 2002) gewijzigd en kwamen de tarieven van de drie schijven voor 2002 uit op: 0,165 eurocent, 0,077 eurocent en 0,014 eurocent per m³. Voor het jaar 2003 zijn deze tarieven niet gewijzigd.

5.6 Energiepremieregeling (EPR)

Per 1 januari 2003 wordt de Energiepremieregeling (EPR) in de regulerende energiebelasting (REB) afgeschaft. De EPR zal volgend jaar in een gewijzigde vorm worden overgenomen door het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM). Voor apparaten en voorzieningen die zijn gekocht in 2002, maar pas worden geleverd in 2003 is er een overgangsregeling. Indien is voldaan aan de volgende voorwaarden wordt toch een energiepremie toegekend:

- de energiezuinige apparaten of energiebesparende voorzieningen zijn binnen dertien weken na 31 december 2002 (dus vóór 2 april 2003) geleverd en in gebruik genomen respectievelijk aangebracht;
- het verzoek om toekenning van een energiepremie is uiterlijk binnen dertien weken na 31 december 2002 (dus vóór 2 april 2003) bij het energiebedrijf ingediend;
- er is of wordt geen verzoek gedaan in het kader van de VROM-regeling die in 2003 van toepassing is.

6 Autobelastingen

6.1 Beëindiging regelingen tot stimulering schone en zuinige auto's

Met ingang van 1 januari 2003 worden de regelingen tot stimulering van respectievelijk schone en zuinige auto's beëindigd. Voor voertuigen waarvoor het kenteken nog voor 1 januari 2003 op naam wordt gesteld kan nog een premie worden toegekend. Onder de premie wordt in dit verband verstaan de vermindering van de motorrijtuigenbelasting voor schone personen- en bestelauto's dan wel de gedeeltelijke teruggaaf van belasting van personenauto's en motorrijwielen (BPM) voor zuinige personenauto's. Indien de tenaamstelling van het voertuig na die datum plaatsvindt, kan geen premie meer worden toegekend.

6.2 Aanpassing accijnzen op motorbrandstoffen

Met ingang van 1 januari 2003 vindt een aanpassing plaats van de accijnstarieven op benzine en diesel als gevolg van de jaarlijkse indexatie. De accijns op benzine (euroloodvrij en laagzwavelig) wordt als gevolg hiervan verhoogd met 2,14 eurocent per liter. De accijns op laagzwavelige dieselolie wordt met 1,12 eurocent per liter verhoogd.

6.3 Eurovignet

De tarieven van de belasting zware motorrijtuigen (eurovignet; van toepassing op vrachtauto's met een toegelaten maximum massa van 12.000 kg of meer) zijn niet gewijzigd.

Voor vrachtauto's:

Aantal assen	tijdvak	Niet-EURO	EURO I	EURO II en schoner
3 of minder	jaar	€ 960	€ 850	€ 750
4 of meer	jaar	1.550	1.400	1.250
3 of minder	één maand	96	85	75
4 of meer	één maand	155	140	125
3 of minder	één week	26	23	20
4 of meer	één week	41	37	33
	één dag	8	8	8

7 Overige

7.1 Omzetbelasting; diverse tariefmaatregelen

7.1.1 Herstellen van medische hulpmiddelen

De reeds bestaande toepassing van het verlaagde BTW-tarief op het herstellen van bepaalde medische hulpmiddelen wordt per 1 januari 2003 uitgebreid tot alle medische hulpmiddelen die onder het verlaagde BTW-tarief vallen. Het gaat daarbij om hulpmiddelen voor visueel gehandicapten en voor diabetici, en om bijvoorbeeld draagbare uitwendige infuuspompen.

7.1.2 Ballonvaart en ziekenvervoer door de lucht

Met terugwerkende kracht tot 1 januari 2002 geldt voor ballonvaart en ziekenvervoer door de lucht het verlaagde BTW-tarief.

7.1.3 Prestaties aan binnenschippers

Het BTW-nultarief voor prestaties aan binnenschippers wordt met ingang van 1 januari 2003 beëindigd. Dit nultarief voor binnenschippers gold voor de levering van minerale oliën voor de voortstuwing en smering en de bevoorrading en proviandering van in het internationale verkeer varende binnenschepen.

7.2 Fietsregeling in de omzetbelasting

Een ondernemer die aan zijn werknemers een fiets verstrekt voor woon-werkverkeer krijgt met terugwerkende kracht tot 1 januari 2002 ook recht op aftrek van voorbelasting als die fiets duurder is dan € 749. De aftrek is wel beperkt tot de voorbelasting in deze € 749.

7.3 BTW-compensatiefonds

Per 1 januari 2003 wordt het BTW-compensatiefonds ingevoerd. Uit dit fonds kunnen gemeenten, provincies en kaderwetgebieden de betaalde BTW over kosten die ze maken voor de uitvoering van hun niet-ondernemers activiteiten (waaronder overheidstaken) grotendeels gecompenseerd krijgen. Door de invoering van het BTW-compensatiefonds kunnen gemeenten een betere afweging maken tussen het zelf uitvoeren van taken en het uitbesteden daarvan.

7.4 Verhoging accijns op gedistilleerde dranken

Met ingang van 1 januari 2003 wordt het accijnstarief op gedistilleerde dranken verhoogd met 18%. Het tarief komt daarmee op € 17,75 per hectoliter per volumepercent alcohol (was € 15,04).

Als gevolg van deze wijziging stijgt de accijnsdruk op een fles jenever van 1 liter à 35% met ca. € 0,95 (prijseffect inclusief BTW: € 1,13). Voor een fles whisky van 0,7 liter à 40% stijgt die druk met ca. € 0,76 (prijseffect inclusief BTW: € 0,90).

7.5 Duurzame ondernemingsaftrek (DOA)

Omdat er geen zicht is op goedkeuring door de Europese Commissie, wordt de DOA definitief niet ingevoerd.

7.6 Overdrachtsbelasting woningcorporaties

De vrijstelling van overdrachtsbelasting voor woningcorporaties komt met ingang van 1 januari 2003 te vervallen.

7.7 Regio-indeling Belastingdienst

De Belastingdienst stapt per 1 januari 2003 over op een nieuwe regio-indeling van de kantoren. Voor een beperkt aantal belastingplichtigen zal de nieuwe regio-indeling ertoe leiden dat zij te maken krijgen met een andere adressering van de Belastingdienst. In verband met de beveiliging zullen de klantgegevens van deze belastingplichtigen op digitale wijze gefaseerd van het ene kantoor naar het andere worden overgestuurd. Deze belastingplichtigen worden net als belastingconsulenten en andere samenwerkingspartners van de Belastingdienst per brief van de wijziging op de hoogte gebracht.